

Főszerkesztő és ideglenes felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Laptulajdonos a CORVIN
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényszék bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDRÉ
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

A politikai nyilatkozatoknak Hull északamerikai külügyminiszter kongresszusi beszámolójával alighanem vége szakad egyelőre. Mint előrelátható volt, Hull is csak általánosságban szölet a moszkvai értekezlet eredményeiről, azonban Edennél valamivel nyitabban érzékeltette azt a tényt, hogy Moszkvában korántsem jött létre megegyezés minden kérdésben, főleg a háboru utáni határok kérdésében. Ez a kijelentése elsősorban az amerikai közvélemény megnyugtatását célozza, mely aggodalommal viseltetett a nagyhatalmak viszállyába sodródott kis- és közép-államok jövője iránt. Az érdekeltektől a moszkvai értekezlet eredményeiről főleg a finn megnyilatkozások keltenek figyelmet: Helsinki ismételtén értekezleten visszautasítja a feltehetően megadásra vonatkozó követeléseket.

Törökország

A török külügyminiszternek a köztársasági néppárt értekezletén elhangzott beszámolójáról — a tegnap már ismerttetett, rendkívül diplomátikus és rugalmas hivatalos közleményen kívül — semmiféle közelebbi tájékoztatást nem adtak. A kairói angol-török megbeszélések eredményét tehát ma is titok fedi. Ankara hivatalos közleménye nem cáfolta meg azokat a híreket, melyek szerint Törökország magatartásában változás várható, csak annak megállapítására szorították, hogy a néppárt jóváhagyta a kormány külpolitikáját, tehát Menemencsogluhan Kairóban tanúsított magatartását is. Továbbra is nyílt a kérdés: vajjon Anglia Törökország eddigi politikájának megváltoztatását kéri-e és Menemencsoglu vállalta-e a hadbalépésre, vagy bármely más háborus előny nyújtására vonatkozó kötelezettség teljesítését? A hivatalos közleményből csak annyi derül ki, hogy Törökország eleget tesz az angol-török szerződéses összefüggő kötelezettségeknek. Kérdés, hogy mi az időpontja és a menetrendje e kötelezettségek teljesítésének.

Török politikai körök a néppárt értekezlete után is annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy egyelőre nem várható változás Ankara külpolitikájában. Ha csak a hadihelyzetben nem történik lényeges fordulat, Törökország eddigi nem hadviselő magatartása néhány hónapra belül aligha módosul, — mondják Ankarában.

A Basler Nachrichten című svájci lap feltűnést keltő cikkben fejtegeti a török hadbalépésről terjesztett híreket és úgy látja, hogy ezek a főképpen angol forrásból származó találgatások tévesek és a propagandaháboru eszközei. „Az eredményt egészen más irányban kell várni a kairói tanácskozásoktól”, — írja a svájci lap, megállapítván, hogy a szövetségesek „egyelőre csak politikai szolgálatokat várnak Törökországtól, abban a meggyőződésben, hogy Törökország helyzete a Balkánon olyan erős, hogy Ankara tisztán politikai eszközökkel is hasznos szolgálatokat tehet”.

Finnország

Az északi államok helyzete s elsősorban Finnország problémája változatlanul élesen foglalkoztatja a nemzetközi közvéleményt. A Journal de Genève című svájci lap stockholmi tudósítója megállapítja, hogy „az orosz rádiók egyre hevesebben támadják Finnországot, Washingtoni kormánykörök ugyanezekor azt állítják, hogy meglepő események várhatók Finnországban. Az amerikai United States News

című lap következtetni enged arra, hogy Finnországra hamarosan erős nyomást fognak gyakorolni, hogy szüntesse meg a háborút és körzetében tegye lehetővé a Norvégia elleni arcvonal felállítását. Ily súlyos helyzetbe jutván, vajjon mit lenne Svédország?” — kérdezi a svájci lap.

A Stockholms Tidningen című svéd lap — mint erről a Rador beszámol — newyorki tudósítás alapján annak a nézetnek ad kifejezést, hogy a Szovjetunió alighanem nyomást fog gyakorolni az Egyesült Államokra, határozatra akarván bírni Washingtonot a finn kérdésben. A New York Times című amerikai lap moszkvai értesülése megerősíti ezt a feltevést, amennyiben rámutat arra, hogy orosz politikai körök Washington és Helsinki diplomáciai kapcsolatainak fenntartásában látják a finn háborús részvétel egyik döntő tényezőjét. Orosz megítélés szerint Rooseveltnek közvetítő szerepe lehetne az orosz-finn viszonyban. Tekintettel arra, hogy a Washingtonnal való kapcsolatok fenntartása biztosítja Finnországot a háborúban való további részvételre, Roosevelt a diplomáciai kapcsolatok megszakításával nyomást gyakorolhatna a finn népre, sőt mi több — Moszkva számítása szerint — megörhethetné a finn nép erkölcsi ellenálló erejét.

Román lapvélemény

A fentebb idézett külföldi lapvéleményekhez a többi között a Curentul című román lap is megjegyzéseket fűz. A lap vezetőcikkírója hangsúlyozza, nem ismeri a finn népet az aki azt hiszi, hogy ily fenyegetések megtörténnek a finn ellenállást. A finn népben oly elevenen él a szabadságérzet és a nemzeti méltóság tudata s ez egész politikájában oly jelenvaló, hogy semmiféle formában nem fogadna el oly békét, mely megadás, térdreereszkedés és az orosz hegesztésre való hagyatkozás lenne. Vannak egyes népek, amelyek ellankadtak, nem bíriák szusszal a harcot, hanem a fennmaradás reményében, vállalják a megaláztatást. Elég azonban a finn lapokat olvasni, hogy meggyőződjünk arról, mily egyhangulag utasítja vissza a finn nép a feltétlen megadást. A konzervatív pártiaktól a szociáldemokratákig ugyanaz a kemény akarat nyilvánul meg: harcolni az utolsó emberig. Ez az öntudatos magatartás a leghathatósabb válasz a hármás értekezlet határozataira”, — írja a Curentul hangadója.

Pártértekezletek

A finn fővárosban egyébként élelnek politikai tevékenység folyik, amelynek nyilvánvalóan külpolitikai háttere van. A konzervatív párt nagyfontosságú értekezletet tartott. Linkomies miniszterelnök részletesen beszámolt a külpolitikai helyzetéről, nyilatkozatát azonban nem tették közzé. Ugyanakkor a szociáldemokrata párt külügyi bizottsága is ülést tartott, szintén zárt ajtók mögött. Azt az óvatosságot, amelyet külpolitikai kérdésekkel kapcsolatban most Finnországban tanúsítanak, jellemzi az a körülmény is, hogy gondosan elütközték

Svájci nézet szerint

A szövetségesek egyelőre csak politikai szolgálatokat várnak Ankarától

Csökkent a háborus izgalom Törökországban

Hull amerikai külügyminiszter a kongresszus két házának teljes ülésén nyilatkozott a moszkvai értekezlet eredményeiről

A főváros önkéntes kiürítését ajánlják Szófia lakosságának

Tanner miniszternek a pártértekezleten tartott külpolitikai beszámolóját is.

Tanner finn pénzügyminiszterhez, aki egyben a szociáldemokrata párt elnöke s a finn külpolitika egyik legfőbb irányítója, több ízben intéztek már kérdéseket amerikai újságírók, legutóbb azonban, amikor egy newyorki lap tudósító hozza fordult, ő tett fel kérdéseket az amerikai közvéleménynek. Ime a három kérdés:

1. Ha Finnország különbékét köt a Szovjetunióval, az Egyesült Államok szavatosságát vállalhat-e a mellett, hogy bizonyos idő múlva nem éri Finnországot újabb támadás?
2. Finnország sok gabonát s más élelmiszert kap Németországtól. Tekintettel arra, hogy a különbéke következtében Finnország ettől elesnék és éhínség törne le, Amerika biztosíthatna-e Finnországnak hasonló arányú élelmiszerehozatalt?
3. Finnországban német csapatok vannak. Finnországnak sohasem volt szokása annak hátfatámadása, aki ma barátja. Talán-e Amerika erre a problémára kielégítő megoldást?

E három kérdésre, mint a Socialdemokrata című finn lap közli, az amerikai újságíró nem tudott kielégítő választ

adni. S nem is tett fel ezek után kérdéseket, mint eredetileg akarta.

Svédország

A Stockholms Tidningen című svéd lap aggodva ír arról az eshetőségről, hogy a balti államokat feloldozzák a nagyhatalmi politika oltárán. A lap megjegyzi, hogy az északi államok a határkérdések rendezéséig — amj nem látszik nagyon közelinek — fokozott bizonytalanságban kénytelenek élni.

A Socialdemokraten című svéd lap a következőkben foglalja össze Svédország álláspontját a moszkvai határozatokkal szemben:

— Bizonyosnak látszik, hogy a szövetségesek között a háboru végéig most már aligha kerülhet sor szakításra. Annál nagyobb azonban a bizonytalanság abban a tekintetben, hogy milyen alapon lehetne szó a szövetséges hatalmak folytatólagos együttműködéséről.

— Mindaddig, — írja a Socialdemokraten — amíg a Szovjetunióval szomszédos államok határkérdéseit nem nyernek elintézészt, a svéd közvélemény nem láthat kellő alapot az eljövendő béke számára a moszkvai határozatokban. (—r)

A politikai arcvonal

Hull: A határok kérdését függőben kellett hagyni

Amszterdam. (Tp). Az angol hírszolgálat jelenti Washingtonból: Hull amerikai külügyminiszter a kongresszus két házának teljes ülésén nagyobb beszédet mondott és ez alkalommal beszámoló formájában kijelent a moszkvai értekezlet lefolyásának és a hozott határozatoknak az ismertetésére.

— Urai akarunk lenni és urai vagyunk is a magunk sorsának — mondta Hull — ha együttműködünk azokkal a nemzetekkel, amelyek szintén a biztonságra törekednek. A jövő a szerint ítélem meg bennünket, hogy milyen mértékben vállaltuk a felelősséget a háboru megnyeréséért és nem mulasztottunk el semmit a jövő békeje biztosításáért.

Reámutatott ezután arra, hogy a Moszkvában lefolyt értekezlet jelentős lépés volt mind a háboru megrövidítése, mind pedig a jövőről való gondoskodás tekintetében. Az értekezlet azokkal a problémákkal foglalkozott, amelyek a háboru szerencsés befejezését fogják eredményezni és a rendkívüli fontossággal bíró problémák tekintetében az értekezlet képviselői között megegyezés is jött létre. A tárgyalásokat mindvégig az az elgondolás vezette, hogy a szövetséges hatalmak a háboru után is együttműködnek és ez éppen olyan szükséges, mint a háboru alatt való kölcsönös erőlködés.

Hull részletesen ismertetette az értekezlet lefolyását, a hozott határozatokat és szót az európai tanácsadó bizottsá-

ról. Hangoztatta azt is, hogy a két hétfőig tartó beható tanácskozások nem eredményezték valamennyi felmerült kérdés megoldását, amin azt nem is terveztek. Voltak problémák, mint például a határokra vonatkozó kérdések, amelyeket természetüknél fogva függőben kellett hagyni a háboru befejezését követő időkre. A legnagyobb jelentősége Hull szerint annak a ténynek van, hogy a moszkvai értekezlet határozatai kifejezetten adtak a jelenlegi háboru utáni nemzetközi együttműködés szellemének.

Befejező szavaiban utalt arra, hogy a jelenlegi háborus konfliktus végén az Egyesült Államoknak és szövetségeseinek azonosnak lesznek az érdekei a világrend megszervezésé tekintetében. Ebben való híjük állandóan gyarapodni fog és a kölcsönös megértés, valamint a bizalom légkörében sok olyan kérdés jut majd baráti megvitatás után megoldáshoz, amely ma még nehéz problémának számít — fejezte be beszédét Hull külügyminiszter.

Heves vita Amerikában a Szovjet háborus céljairól

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda diplomáciai szerkesztője, Siegfried Horn dr. írja:

— Umansky szovjet követnek Mexikóban tett nyilatkozata a lengyel—szovjet határ problémájának kérdésében az Egyesült Államokban, mintha vihart szabadított volna fel, heves vitát idézett elő a

Szovjet valódi háborús céljaira vonatkozóan.

Az erről érkező híradásokat nagy érdeklődéssel fogadják Berlinben, mert ez felvilágosítást nyújt az egyik Moszkvában tárgyalt problémáról.

Miközben a Fehér Ház hivatalos szóvivője a sajtó képviselőinek kérdéseire csak azzal válaszol, hogy forduljanak a külügyminiszterhez, Hull pedig a moszkvai értekezlettel kapcsolatban csak könnyű szöveggel, — mint a „közös megegyezés” — foglal állást, ez a megegyezés Umansky nyilatkozata következtében igen távolról is vált és az angol, valamint amerikai lapok megnyilatkozásai egészen különleges jelentőséget kapnak. Megelégünk csupán néhányval ezekből az állásfoglalásokból — írja Horn Dr. A szovjet hírszolgálatnak az egyik New-Yorkból küldött jelentéséből a következő bekezdést idézzük:

„Mexikói diplomáciai körökben kijelentik, hogy ez az első eset amikor egy hivatalos szovjet személyiség a nyugati felelősökben ilyen kívánságot hoz nyilvánosságra. Ugyanezekben a körökben kijelentik, hogy Umanskynek a moszkvai értekezletet követően tartott a beszéde, a Kreninből kapott utasítás alapján történt.”

A Times is című londoni lap mexikói levelezője jelenti:

„Sok diplomata úgy véli, hogy Umansky beszédének jelentősége abban a tényben

van, hogy megerősíti a háboru utáni szovjet terveknek, Hull és Eden részéről történt elismerését.”

A Mirror című újság vezércikkében ezeket mondja:

„A lengyel-szovjet batárnak Umansky nyilatkozata alapján történő megállapítása, az Atlant Charta nyilvánvaló megszegését jelentené.

A New-York Post kijelenti: „Sztratégiai katasztrófa-hoz vezetne, ha a szovjet csapatok még a határkérdésben történt megegyezés előtt érnek Lengyelországba”.

A New-York Sun megállapítja: Nem fér kétség ahhoz, hogy Umansky szavai nagy csapást mértek az európai lisállamok reményeire, amelyek a moszkvai értekezlet következtében amugy is a remény és a kétségbeesés között ingadoztak. Izzekre az országokra megrendítő volt Eden azon nyílt kijelentése amely szerint Moszkvában néhány vélemény-eltérést is jeleztek.

A katolikus körök is fel vannak riasztva, mert a moszkvai értekezlet alighanem arról is döntöttek, hogy milyen sors vár az Atlant Chartára.

Mindenestre a moszkvai értekezlet súlyos csapást mért a világ jog- és béke-reményeire — fejezi be külföldi lapszemléjét a német távirati iroda diplomáciai szerkesztője.

A finn szociáldemokrata párt határozata: „A finn háboru célja a szabadság és függetlenség biztosítása”

Helsinki. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: A finn szociáldemokrata párt értekezlete Helsinkiben határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a finn háboru célja a nép szabadságának és függetlenségének biztosítása. A határozati javaslat kiemeli, hogy a finn nép békében óhajt élni és mindig is azt óhajtott. Ennek ellenére a jelenlegi háboru alatt már kétszer keveredett harcba. Azt óhajtják, hogy a béke mielőbb visszatérjen és az ország megszabaduljon a háborútól, ennek előfeltétele azonban olyan béke, amely az ország függetlenségét és önállóságát szavatolja. Ettől Finnország nem engedti magát átábrándítani és szó sem lehet arról, hogy Finnország egy idegen állam kegyelmére megadja magát.

A határozat a finn szociáldemokrata pártnak azt az akaratát is kifejezi, hogy az északi együttműködést elősegítse és ezzel kapcsolatban főleg N. rveglára és Dániára tekint.

A határozati javaslat többi része belpolitikai problémákkal foglalkozik. Így többek között a szociáldemokrata párt tanácsa a háborus terheknek olyan elosztását követeli, amely megfelel a különböző rétegek teherbíró képességének. Ez vonatkozik főleg az adózási politikára. Végül az élelmiszerek egyenletes elosztását és az élelmiszerkészlet megakadályozását követeli a határozat.

ANGOL LAP BORULATI VELEMÉNYE A FINN-SZOVJET BEKE LEHETŐSÉGERŐL

Stockholm. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: A The Scotsman című edinburghi lap élesen támadja Finnországot. A lap hangsúlyozza, hogy Finnország a szovjettel való béketerjesztől való vonakodásával Anglia minden rokonszenvét elvesztette és ma már csak a feltétlen megadás maradt számára. Finnország önmagát szigetelje el és Angliában értékes barátot veszített — írja a lap, majd hozzáfűzi, hogy „nincs többé lehetőség Finnországon segíteni.”

VALTOZÁS AZ USA HELSINKI KÖVETSEGE VEZETÉSÉBEN

Stockholm. (Tp.). A Svenska Dagbladet című svéd lap értesülése szerint az Egyesült Államok helsinki ügyvivőjét, aki tavasz óta képviselte az Egyesült Államokat a finn fővárosban a

legközelebbi hetekben Stockholmba helyezik át és az ottani amerikai követséghez osztják be és helyére a helsinki amerikai követségi sajtóattasé nevezik ki. Ez utóbbi jelenleg Stockholmban tartózkodik.

EGYPTOM HIVATALOS ÁLLÁSFOGLALASA LIBANON JOGAI MELLETT

Amszterdam. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti Kairóból: A parlament új ülésének megnyitására Mohamed Ali herceg, az uralkodó nagybátyja olvasta fel a trónbeszédet, mert Faruk királyt, mint ismeretes, a minap gépkocsibaleset érte.

A trónbeszéd mindenekelőtt kifejezés-

re juttatja Egyiptom eltökélt szándékát az ország területi épsége és függetlensége megőrzésére.

A trónbeszéd a többi között kitér Egyiptomnak az arab államokkal való kapcsolataira és hangsúlyozza, hogy Faruk király kormánya minden erejét latbaveti a rendezett viszonyok helyreállítása érdekében Szíriában és Libanonban. Faruk király sajnálkozásának ad kifejezést a libanoni események fölött, mely ügyben egyébként azonnal erélyesen tiltakozott. Az egyiptomi kormány minden tőle telhető ellökveti és baráti ország jogainak biztosítása és rendezett viszonyainak helyreállítása érdekében.

A továbbiakban a trónbeszéd bizalommal emlékezik meg a páranab kongresszusnak az arab unió célzó terveiről.

LONDON A FŐSÁGRAVETETT LIBANONI MINISZTEREK SZABADONBOCSÁTÁSÁT KÖVETELI

Bern. (Tp.). A Tag című svájci lap szerint az angol fővárosban rendkívül éber figyelemmel kísérik a libanoni helyzet fejleményeit. Londonban nem hagyják fenn kétséget az iránt, hogy az angol követelések határozottak és félreérthetetlenek. Londonban kívánják, hogy hűségük szabadon és íktassák hivatalukba a letartóztatott minisztereket és képviselőket. Az illetékes angol körök szerint ezek képezik a tárgyalások megkezdésének előfeltételeit.

Csökkent a háborus izgalom Törökországban

Isztambul. (Tp.). A lakosság nyugalma mindinkább visszatér Törökországban. A török aranyfont a szabad kereskedelemben újból esett és 34.45 ponttal a normális tőzsdei árfolyamot érte el.

AZ USA KÜLÜGYMINISZTERIUMNAK KELEURÓPAI SZAKÉRTŐJE ANKARÁBAN

Belgrad. Allen, az északamerikai külügyminisztérium keleturópai osztályának vezetője Ankarába érkezett és egy ideig ott kíván tartózkodni, — jelenti a Donauzeitung ankarai tudósítója.

Jelentéseink a harcerekről

Német előretörés Kiev körzetében

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelentése szerint a keleti harctéren a nagy Dnyeper-bányában a szovjet csapatok a tartós esős időjárás mellett kisebb erőkkel támadtak. A támadásokat mindenütt visszaverték. Cserkaszinál az ellenség több támadása és átkelési kísérlete szintén eredménytelen maradt. Eredménytelenek voltak az ellenség támadási kísérletei Kiev harci körzetében is. A német csapatok bátor előretöréssel kísérelték meg a támadási eredmények területét és visszavetették az ellenség részéről szívesen védett több helyiséget. Korosen körzetében az elkecseregett harcok változatlanul tartanak. A Recsiza-szakaszon szintén kemény harcokra a került sor. Erős ellenséges előretörések hatalmas német ellentámadásokkal váltakoztak. Szmolenszktől nyugatra a német hadosztályok tegnap is meghusították a számbeli fölényben levő szovjet csapatok áttörési kísérleteit.

A délolaszországi harctéren, a keleti szakasz néhány felderítő tevékenységétől eltekintve, a nap nyugodtan telt el. Ellenséges repülőgépek az elmúlt éjszaka norvég területet, továbbá keleti és nyugati németországi területet támadtak meg, többek között Berlint is. Nagyobb károkat Mannheimból jelentettek. A lakosságnak csekély veszteségei voltak. A német légvédelemi erők eddigi jelentések szerint a támadó angol-amerikai repülőgépek közül 46 bombázót lelőttek. Német nehéz harci repülőgépek tegnap éjszaka London egyes céljait bombázták.

LEROSZ ELFOGLALASA UTAN SZAMOSZT BOMBÁZZÁK A NÉMET REPÜLŐK

Berlin. (Tp.). A dodekanezosi Lerosz szigetén a német csapatok folytatták a terep megtisztítását. A szétugrasztott ellenséges csapatokból még sok foglyot ejtettek. A német haditengerészet

tudta magát tartani, mert Coos sziget eleste után nyíltan hangoztatták, hogy Lerosz helyzete nehéz, felvetik azonban a kérdést, hogy miért nem tettek kísérletet arra, hogy vagy idejében vonják vissza a sziget helyőrségét, vagy pedig annyira megerősítsék azt, hogy a sziget szinte Gibraltár-szerű bástyává legyen hasonlító.

TIMES: „AZ ANGOLOK CSAK SAJÁT ERŐIKRE TÁMASZKODHATNAK”

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A Times című angol lap katonai szerkesztője azt írja, hogy a leroszi katasztrófa nyomán be kell látni, hogy nem lehet Badoglio olaszaira számítani. Ebből tehát azt a következtetést kell levonni, hogy az angolok csak saját erőikre támaszkodhatnak s mindaz, ami kívülről jön, csak erőképbeletnek tekintendő és semmi többnek.

NÉMET ÉS HORVÁT CSAPATOK TISZTOGATÓ HARCAI A PARTIZÁNOK ELLEN

Zágráb. (Tp.). A horvát sajtó beszámoló az országos partizán tisztító akció eredményéről, amelyben német és horvát csapatok eredményesen küzdöttek meg a partizán csoportokkal. Különösen nagy harcok voltak Északkelet-Boszniában, Tuzla városában és környékén. Ez a vidék a legnagyobb borzalmaikat élte át, a partizánok a községek számottevő embereit elhurcolták és agyonlőtték. Egész Montenegro is, Cetinje és Podgorica kivételével sokat szenvedett, sok helységet csaknem teljesen elpusztítottak. A partizán-csoportokat mindenütt szétverték és a Drina folyó felé szorították őket. Dalmáciában a Balesac félszigetet szintén megtisztították a bandáktól. A szandzsák vidéken is sikerült a gyújtogató s pusztító partizánokat megfékezni. A bevonnuló német csapatokat sokban segíti a józan lakosság, — írják a horvát lapok.

ELVESZETT ANGOL TENGERALATTJÁRO

Genf. (Rador). A német távirati iroda jelenti, hogy az Usurpar nevű tengeralattjáró, melynek hiányát már jelezték, elveszettek tekinthető.

EGY TENGERNAGY IS VAN A LEGUTÓBBI ANGOL VESZTESEGLISTÁN

Genf. (Rador). A német távirati iroda közli: Az angol tengernagyi hivatal által nyilvánosságra hozott legutóbbi veszteséglistán Sir Henry John Brownrigg tengernagy neve is szerepel, akit elűntek, de valószínűleg halottnak nyilvánítanak. A veszteséglista összesen 615 brit tengerezést tartalmaz. Brownrigg tengernagy egy hajókarávan parancsnokként lelte halálát az óceánon.

AMERIKAI REPÜLŐGÉPEK SZÁLLTAK LE SVÉD TERÜLETEN

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A svéd távirati iroda ismerteti a svéd vezérkar hivatalos közlést, mely szerint esüjrtökön délután három Liberator-mintájú amerikai gép repült svéd terület fölé.

Legújabb

Kiüritik Szófiát

Bucaresti. (S. P. P.). A Szlovo című bolgár lap azt állítja, hogy továbbra is fennáll a légi támadások veszélye. Szófiának azok a lakosai, akik megfelelő anyagi lehetőségekkel rendelkeznek, jól járnak, ha ideiglenesen más helységben keresnek lakóhelyet, — írja a lap.

A szófia hajóságok utasítást kaptak, adjanak meg minden támogatást azoknak a lakosoknak, akik önként távoznak a bolgár fővárosból.

Szófia kiüritése — mint a lapok meggyezik — egyszerű elővigyázatossági intézkedésnek minősítendő.

A lengyel emigráns kormány nem támogatja a partizánokat

Berlin. (Tp.). A Wilhelmstrassen rámutatott azokra a heves támadásokra, amelyeket a Pravda című moszkvai lap intézett a lengyel emigráns kormány ellen, amiért az nem támogatja a partizánok tevékenységét.

Bern. (Tp.). Sosznovszky lengyel tábornok, aki a londoni lengyel emigráns kormány megbízásából katonai szemleutazt a Közel-Keleten, jelemez Észak-Afrikában tartózkodik. Hírek vannak arról, hogy a Közel-Keleti állomásozó lengyel hadosztályok egy részét beosztják a szövetségesek olaszországi csapataihoz.

CORSO-MOZI, Arad
Vasárnap matiné. 11:30-
60 lejes
egy-éges helyárakkal. számozott jegyekkel. Jegyelővétel máától kezdve
Inreg. Nr. 9616-9139

Móricz Zsigmond
PILLANGÓ
című legszebb regényében

Kapható a feccsek könyveket árusító könyvkereskedésekben. Ára 190 lej. Megrendelésnél az árhoz postai költség járul.

A világ új rendje

Az emberiség ma újra, erősebben, mint valaha, olyan rend megszerzése után vágyódik, mely a tartós békét valóban biztosítani is tudja. A Népszövetség rövid története a napnál világosabban igazolja, mit ér egy kilencven megismerkedett nemzetközi alkotmány (mert a népszövetségi Egyesülégeknek valójában jogászai mestermű volt), az erre felépített hatalmas nemzetközi szervezet, mely az ezret megközelítő kitűnő szellemi kvalitású nemzetközi tisztviselőkkel és a legtekélyesebb technikai adminisztrációval rendelkezik, ha ezen intézmény mögött nem az államok önzetlen jóakarata és különösen nem egy igazi, erkölcsi és politikai tekintetben egyaránt nemzetközi hatalom áll! Egy olyan hatalom, melynek megvan a fegyveres, gazdasági és morális eszközei ahhoz, hogy bizonyos mértékben a nemzetközi életben ne az egyes államok önző érdeke, hanem magasabb szempontok alapján az egyetemes emberi akarat érvényesüljön, hogy úymódon a béke biztosítható legyen.

Ezek előrebocsátása után talán nem lesz zökkenel, ha röviden megemlékezünk azokról az újabb tervekéről és megnyilatkozásokról, amelyek a háború utáni nemzetközi együttműködés, végsősorban a tartós béke érdekében valamilyen intézményes összefogást céloznak.

Mindenekelőtt XII. Pius pápa megnyilatkozásairól kell megemlékeznünk, amelyek annak a háborúnak valamennyi karácsonyán, valamint egyéb alkalmakkor elhangzottak és amelyek a népek együttműködésének kívánatos rendjére vonatkoznak. Nagy figyelmet keltett az ugynevezett Atlanti Charta, amelyben Roosevelt és Churchill 1941. augusztus 14-én a világ jobb jövőjét — mint ismeretes — nyolc posztulátumban fejtették le. Ez az okmány nem foglalkozik még a világszervezet leendő formájával, hanem inkább az alkalmazásra kerülő elveket taglalja. Ma már azonban kérdéses, hogy a moszkvai értekezlet után a két nagyhatalom mennyiben ragaszkodik az okmányban lefektetett elvekhez.

De a hivatalos megnyilatkozásokon kívül a magánkezdemenyeknek különösen nagy számban. Első helyen említendők a különféle egyházak állásfoglalásai, különösen a semleges államokban működő népszövetségi titkárságok javaslatai, sőt, igen figyelemreméltó két svéd rezolúció, melyet a svéd hálekcsoport és a svéd népszövetségi egyesület a közelmúltban hozott nyilvánosságra. Ez év tavaszán a svájci népszövetségi egyesület és Európa Unio ugyancsak kibocsátott egy közös kiáltványt, mely szerint az igazi béke megvalósítása érdekében a népek szabadságának és egyenjogúságának alapján egy európai statútum létesítését egy univerzális világúnió keretén belül, amely nemzetközi rendőrséggel rendelkezik és a döntőbírósság elvét megvalósítja. E megnyilatkozások különösen azért jelentősek, mert semleges helyről származnak.

Ez a sok tervezettség, bármennyire alapuljanak is a wilsoni Népszövetség keserű tapasztalatain semmi biztosítékot még nem nyújt arra, hogy az új népszövetségi alkotmány tökéletes is lesz és céljának megfelelő. Bármily kitűnően megkonstruált tervezet, amely a Népszövetség összes hibáinak figyelembevételével készült, célját tévesztett, ha megvalósítására nem állnak mögötte azok a tényleges erők, amelyek egyetül képesek arra, hogy egy szervezetet életképesé alakítsanak. De szükséges az is, hogy az új szervezet olyan szellem töltse be, amely a múlttól lényegesen különbözik. Gondolunk itt elsősorban a politikai és társadalmi életben egyaránt érvényesítendő igazságokra, az emberiség és tisztesség elveire, amelyek a jövő világrövidjének alapkövét kell hogy alkossák.

Berlin: Benes moszkvai megállapodása a közép-európai államszövetségi terv meghiusulását jelentené

Berlin. (Tp.) Benes külsőben álló moszkvai utjával kapcsolatban a Wilhelmstrassen kijelentették, hogy az angol kormány — nyilván moszkvai nyomásra — visszavonta ellenkezését, mellyel eddig Benest megakadályozta utitervének megvalósításában. Feltehető — mondották —, hogy hűbéri szerződés

A szövetségesek körében csökkent Benes tekintélye — írja a Svenska Pressen

Helsinki. (Tp.) A Svenska Pressen című svéd lap „Benes ur Moszkvába utazik” címmel élehangú vezetőcikkben foglalkozik a londoni cseh-szlovák kormányfő személyével. A lap mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy London feltűnően későn ismerte el Benest és társait, mint szövetséges hadviselő fél képviselőit. Röviddel ezután Benes a cseh nép nevében megállapodott Lengyelországgal jövőben köendő cseh-szlovák-lengyel szövetségben. Ebben az időben a londoni cseh lapokban több cikk jelent meg, gyakran Benes aláírásával, a kisállamok együttműködésének szükségességéről és arról, hogy a régi nézeteltéréseket el kell felejteni. Benes későbbi tevékenységéből fölfejtünk kiitt, hogy a maotott jóindulat és megértés csupán konjunktúrális jelenség volt nála, — áll-

jön létre Moszkva és Benes között. Ha az erre irányuló terv megvalósul, ami feltehető, megdőlnek mindazok a csendes reménysek, melyeket valamely közép-európai államszövetség tervéhez fűztek, — állapítják meg a Wilhelmstrassen.

lapítja meg a svéd lap. — A cseh-lengyel szakítás óta nyilvánvaló, hogy London nem becsüli sokra Benest. Ezért kellett sokáig vámi, amíg megengedték, hogy Moszkvába utazzék. Benes washingtoni látogatása sem vezetett arra az eredményre, hogy szempontjai iránt Amerikában nagyobb érdeklődést tudott volna elérni. Örökre vége tehát a genfi jó időnek, amikor még Benest mindig előhívták, ha közép-európai kérdés került napirendre. Benes hosszú jelentése a szövetségesek körében észrevehetően nem járult hozzá tekintélye növekedéséhez. Ennek egyik oka a Svenska Pressen szerint az volt, hogy a mértékellenül becsvágyó Benes elutasító magatartást tanúsított a szlovák és szlovén-tavidiéki menekültek képviselőivel szem-

ben. Hodzsa volt miniszterelnök, valamint Osszucky volt párizsi követ, régóta minden összeköttetést megszakított Benessel

AMERIKAI VELEMÉNY A TERVEZETT SZOVJET-CSEH SZERZŐDÉS RÖL

Washington. (Tp.) Jól tájékozott washingtoni diplomáciai körök kijelentik, hogy az a barátsági szerződés, amelyet a szovjetunió és „Csehszlovákia” aláír, husz évre szól. Ezt a szerződést rövidesen újabb hasonló szerződések követik más szomszédos államokkal. Benes és hívei Moszkvába való utazásuk előtt Edennel még tanácskozást folytatnak. Diplomáciai körökben az a hír járja, hogy a Szovjetunió és a többi más érdekelt ország között máris megbeszélések vannak folyamatban. Elsősorban Lengyelországra utalnak, megjegyzik azonban, hogy Lengyelország és a Szovjetunió között az összeköttetés csak akkor vehető föl, ha a diplomáciai kapcsolatok már helyreállították. Másrészt úgy vélik Washingtonban, hogy az oroszok hajlandók volnának — amennyire a viszonyok ezt megengedik — külföldi szerződést kötni Törökországgal, Jugoszláviával és Görögországgal is.

Miért kezdik a hadviselő hatalmak nyugnek érezni az emigráns politikusokat

A közvélemény lesz a döntő és nem az otthoni talajtól elszakadt politikusok

Ebben a háboruban oly sok meglepetés történt már és még olyan sok történhetik, hogy oly jelenség, mint például az emigránsok szereplésének egy idő óta megfigyelhető elszűkülése, már alig vonja magára az érdeklődést. Pedig fontos okok húzódnak meg mögötte.

Elsősorban az lehet az oka, hogy a hadviselő nagyhatalmak

kezdik nyugnek érezni

a hozzájuk emigrált politikusokat. Nem mintha a rokonszenv csökkent volna. Hanem, mert attól tartanak, hogyha sor kerül a békeértekezletre, akkor ezek a különféle érdemekre hivatkozó politikusok ott lábatlanok lehetnek a döntő hármak vagy négyek asztala körül.

Másik oka az emigránsok némi háttérborításának az az ismert elhatárolás, hogy a hatalmat a hadviselők mindenütt az otthoni közvélemény irányítása alá akarják helyezni. Előbb tehát tudni akarják, hogy az emigránsoknak milyen talajuk lenne odahaza? Ebből a szempontból figyelemreméltó, amit Cato Hambro, a norvég parlament utolsó elnökének fia mondott. Az apa először akkor febrült a világsajtóban, amikor 1940 februárjában az emlékezetes Altmark-incidentis játszódott le a norvég vizeken. Hambro ennek kapcsán oly

vehemensen támadta Aneliát,

hogy amikor negyedév múlva a norvég kormány a királlyal együtt Angliába emigrált, alig hittünk a szemünknek annak olvastára, hogy Hambro is átment Norvégiából Angliába s hogy oda egyáltalában beengedték. Hambro különben kemény fából lehet faragva, mert nemrég könyvet adott ki Londonban és abban is bírálta az angol politikát. A fiatal Hambro az idén tavasszal szökött ki Norvégiából Amerikába s ott épp az emigránsok hazai talaja szempontjából tett érdekes nyilatkozatot.

— Mr. Hambro szerint — írta a New York Times — a norvégok keveset esznek, de nem halnak éhen. Mr. Hambro azt a figyelemreméltó dolgot is elmondta, hogy a háború után az országot azokra kell bízni, akik ottmaradtak és nem az exilumban lévő kormányra.

A New York Times nek ebből a megjegyzéséből pedig annál inkább lehet arra következtetni, hogy Amerikában bizonyosfajta ingerültség kezd jelentkezni az emigráns kormányok és általában a politikai menekültek ellen, mert más jelek is vannak erre. Ismeretes, hogy az Egyesült Államok kormányja megtiltotta, hogy az európai államok emigráns kormányai propagandát fejtsenek ki az amerikai rádióban. Most pedig egy amerikai folyóirat, mint a svájci lapok írják valóságilag az emigránsok amerikai működése ellen. A Harper's Magazine-ban jelent meg ez a hosszú tanulmány. A szerzőt az egész kérdés csak azért érdekli, mert szerinte az emigrációs politikusok úgy felkavarják Amerikába kivándorolt honfitársaik politikai szenvedélyeit, hogy ez megakasztja vagy legalább is meglassítja beolvadásukat.

A nyolcoldalas cikk novellisztikusan megírt képpel kezdődik. Pennsylvániában vagyunk a Szlovák Nemzeti Társaság összejövetelén, ez azonban — jegyzi meg mérgesen a cikkíró — inkább európai, mint pennsylvániai.

A szónok Hodzsa Milán

volt miniszterelnök. Mindenekelőtt arra hivatkozik, hogy ő 1938 júliusában a prágai kormány elvitté javaslatát a szlovák önkormányzat érdekében, majd a prágai centralisták ellen beszél. Hodzsa tehát — írja a cikkíró — behozza Amerikába a szünni nem alaró közép-európai kisebbségi vízályokat. Ezután támadja Ottát, majd ezt mondja:

Az első világháború után csökkenteni kezdett az Amerikába bevándoroltak érdeklődése régi hazájuk iránt, de nem

szűnt meg teljesen. Az ilyen szónoklatok pedig lángra lobbantják a parazsat. Egy idő óta az Amerikába jött idegen diplomaták látták, hogy a Közép-Európából ide származott amerikaiak erősen érdeklődnek Európa iránt. Így például a lengyel nagykövet rájött, hogy a kettős nemzetiség ez országában megbízolevő let ugyan formálisan az Egyesült Államok elnökének, azonban nem hivatalosan a Central Council of Polish Organizations-nak nyújtja át. A cseh követnek éppúgy el kellett olvasnia taponként a szlováknyelvű New Yorksky Denik-et, mint az angolnyelvű New York Times-ot.

A Serbian National Defense Committee nagyszabású propagandája kezdett az Egyesült Államokban — ugymond —, de nem a németek és az oroszok ellen, hanem a horvátok és a horvátamerikaiak ellen.

Az emigránsok azonban nemcsak azért kezdenek kényelmetlenné válni, mert túlságosan beleszóvalhatnának a békeértekezlet tanácskozásába és mert a békekongresszus vezetői (bármelyik hadviselő táborból kerüljenek is ki) semilyen emigráció rádkitalásával sem akarnak előre vágni a lakosság kialakulandó döntőének. Az emigránsok ügyét az is hátráltatja, hogy

a gyakorlati politikusok

általában idegenkednek mindenféle elv képviselőitől, még azoktól is, akik az ő, a gyakorlati politikusok saját elveit képviselik. Az emigráns politikus ugyan is, akár menekült kormányban ill, akár pedig hivatalos elismerés híján magánemberként dolgozik, szükségképp elveken lovagol, mert hiszen nem lévén a kezében valóságos hatalmi instrumentum, elvont elveknek él és minél tovább tart az emigrációja, annál határozottabb rendszerre jegecesednek elvei, vagyis annál doktrínerebbé válik. (f. a.)

A világirodalom

A világirodalom, vagy hangzatosan elnevezve a globetrotteri nem kell bemutatni. Időközönként fel-feljuttint sport-rajzban és szeges bakancsban. Oldalán térképiásta lóg, amelyben a nagyobb hatás kedvéért rendszerint Afrika vagy Ausztrália térképét hordja.

Néhány nappal ezelőtt megjelent a városban egy ilyen világirodalom. Ha megszóltották, lejárólag franciául, legjobban esetben olaszul válaszol, míg aztán később megtörtén a leleplezés. Tegnap este az egyik fővárosi kereskedő üzletbe nyitott be.

Bon soir — röppentette ki orrán át a francia köszönetét és utközség-hozzájárulást kért a kereskedőtől, hogy folytathassa tanulmányait. A boltos, hogy mielőbb megszabaduljon tőle, elővett tükör, hogy lerója adóját a világirodalom iránt, de hirtelen megtorpant. Az idegen arca régi emlékeket idézett fel benne. A világirodalom nagyon hasonlított egy volt iskolatársra testvéröccsére. Amint az emlékek hátrözöttabb formákat öltöttek, a hasonlóság is egyre nőti, végül a következő kérdés lett belőle:

Hát te, Pista, merre kószálsz ma-
jelnek?

A megszóltott értelmetlen arcot vágtatva nézett a kereskedőre és a továbbiak során sem volt hajlandó feljuttint az ismeretséget, makacsul ragaszkodott szerepéhez. A kereskedő már-már hajlandó volt azt hinni, hogy mégis tényleg, vendéggé ösztönöztette a régi barátát. A világirodalom megkapta a pénzt és távozott.

A késő este aztán meghozta a titok megoldását. Egyik csendes külvárosi borozóból hangos nótázás hullámzott ki az utcára. Valaki sok érzéssel és telekorokkal énekelte: „Ugy szeretem a világirodalomot...”

A „világirodalom” volt.

(—czay.)

Krisztus-Király ünnep Conacul Iosif-József szálláson. A Katolikus Népszövetség conaculiosif-józsefszállási tagozata bensőséges templomi ünnepség keretében hódolt Krisztus-Királynak. A délelőtti szentmisén a hívek nagyszámában járultak szentáldozáshoz. Délután a templomi énekkar Bertalan József tanító-igazgató, kántor vezetése alatt egyházi énekeket adott elő. Majd a gyermekek, az ifjúság, az asszonyok és férfiak nevében engesztelő és felajánló imát mondtak. A vallásos ünnepség szentségi áldással ért véget. Magdás István plébános mind a délelőtti szentmisén, mind a délutáni ünnepélyen felemelő szentbeszédében méltatta a nap jelentőségét.

Légvédelmi utasítások — kifüggesztendők. A timișorai-temesvári városi légvédelmi hivatal közli, hogy a rendőrkészvételre légvédelmi hivatalának a volt megyei prefektúra épületében lévő helyiségben légvédelmi utasítások vehetők át. Az utasítások felvilágosítják a lakosságot a légvédelmi intézkedésekről, a riadó adásáról és más tudnivalókról. Az utasításokat a háztulajdonosok és házkézeltők, díjmentesen kapják s kötelesek látható helyen kifüggeszteni.

Olcsóbb lesz a cukrászsütemény Aradon. (Arad). Az aradi cukrászok a napokban értekezletet tartanak abból a célból, hogy a cukrászsütemények árát lecsökkentik. Ezt az teszi lehetővé, hogy az eddigi ipari-cukor helyett, amelynek kilogrammjáért 420 lej fizettek, most 170 lejes cukorból készíthetik a tésztát és olcsóbb a liszt is. A cukrászsütemények árát előreláthatólag 20—25 százalékkal csökkentik.

A katolikus egyház továbbra is kereszteszidőket. A timișorai-temesvári temesvári megyei prefektúra közlése szerint a vallásügyi minisztérium egyetértéssel a külügyminisztériummal elismerje, hogy a zsidók más vallásra való kitérésének tilalma nem áll fenn abban az esetben, amikor a katolikus vallásra való áttéréséről van szó. Ily módon a minisztérium elismeri a katolikus egyháznak azt a jogát, hogy zsidókat kereszteszidőket. A vallás-változtatás azonban a megkereszteltnek jogi helyzetére nincsen kihatással.

Nov. 21, vasárnap
R. k.: Sz. M. bemut.
Protest.: Olivér
Ortod.: Sz. M. bemut.

aplakelte: 7 ó. 12 p.
apny.: 16 ó. 19 p.
nappal hossza:
3 óra és 7 perc

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișorai-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Pista Bratianu 3. Távfeszültség: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej. Aradon előfizetéseik, hirdetések és felszólalások Reclama hirdetés-irodában, Meftan-utca 6. Távfeszültség: 17-11.

MEGKEZDIK A TANITÁST A SI-BIU-NAGYSZEBENI FERENCES NŐVÉREK. A szentferencdi nővérek si-biu-nagszébeni nevelőintézetének előjárósága ez uton is közli a járvány miatt hazautazott növendékekkel, hogy a tanítás november 21-én, szerdán, reggel 8 órakor ismét megkezdődik. A növendékek hétfőn és kedden térjenek vissza, ha közben ragályos betegségbe nem estek.

Templomi bucsu. A Timișoara-Temesvár belvárosi római katolikus plébániatemplom november 21-én, vasárnap tartja meg templomi bucsúünnepét. Dél-élelt 11 órakor ünnepélyes nagymise lesz magyar és német szentbeszéddel.

Bombatámadás esetén a légvédelmi alakulatok egymásnak segítenek (Saj. tud.). Az aradi légvédelmi hivatal parancsnoksága közli a légvédelmi alakulatokkal, hogy esetleges bombatámadás esetén, amennyiben az az épület, ahova be vannak ostromolva, nem sérül meg, segíteni kell más alakulatoknak.

Brașov-Brașovban tilos az épületekre falragaszok és reklámok kifüggesztése. (Saj. tud.). A polgármesteri hivatal rendelete értelmében az épületekre tilos bármilyen falragasz vagy reklám kifüggesztése. A rendelet megtartásáért a látványjelenések felelősek, akik kötelesek az esetleg kifüggesztett falragaszokat és reklámokat eltávolítani. A rendelet ellen vétőket 250 lejtlő 10.000 lejig terjedő pénzbírsággal sújtják.

250 éves a pipa. A pipa jubilál. 1793-ban találta fel egy bécsi orvos. Az első pipa agyagból készült. Az orvos a maga elgondolása szerint agyagból kiformalta s fazakasnál égette. Az első agyagpipák hamarosan divatba jöttek és Bécsből elterjedtek egész Európára. Az agyag után aztán hamarosan más anyagot is használtak pipák készítésére: tajtékot, porcelánt, csontot, szarut és különböző mesterséges anyagot. A különböző anyag igénybevétele után természetesen a pipa egyszerű ősi alakja is megváltozott és ma igen sokféle pipát láthatunk.

A bolgár mezőgazdaság kilátásai. Szófiából jelentik: A bolgár földművelésügyi minisztérium azon fáradozik, hogy teljes mértékben kihasználja a bolgár gyümölcsstermesztés fejlesztésére kínálkozó természetes kedvező alkalmat. Kezdeményezésére ebben az évben több mint 1 millió gyümölcsfát neveltek. Ezeket most szétosztják a parasztok között. Körülbelül 10.000 hektár kiterjedésű új gyümölcsöszt létesítenek. Ebben a munkában a bolgár mezőgazdasági tisztviselők lesznek a különböző kerületekben a bolgár parasztnak jó tanácsal segítségére. A kormány az állattenyésztés terén is jelentős javításokra törekszik. A földművelésügyi minisztérium az utóbbi években megkísérelte, hogy a hazai juhászatot merinokosok bevitelével javítsa. Az eddig elért eredmények jók. Az állomány hús- és gyapjúhozama jelentősen fokozódott. A merinokosok bevitelére újabb megállapodást is kötöttek. A bevitelt kompenzációs alapon bonyolítják le. Bulgária juhokat fog kivinni és érték merinokosokat kap. Az olajtermés terén új utakra léptek. A dohánytermesztés Bulgária egyik legfontosabb gazdasági ága lett. Korábban csak a dohánylevelet értékesítették, a dohánymag azonban kihasználatlan maradt. 1942-ben 1100 tonna dohánymagolatát állítottak elő. Ezt az olajat a gabonakereskedelmi igazgatóság vásárolja meg. Az idén dohánymagot gyűjtését a kormány több rendeletle mozdította elő és lényegesen megkönnyítette.

Tisztségükben megerősített megyei prefektusok. (București). A hivatalos lapban megjelent rendelettel — mint a Rador jelenti — a többi között több erdélyi és bánági megye prefektusát állásában megerősítették. Ezek: Nicolai Vasile ezredes Alba-Alsófőher megyében, Valcu tábornok Cluj-Turda-Kolozs-Torda megyében, Dumitrescu Constantin ezredes Hunedoara-Hunyad megyében és Deliceanu Constantin tábornok Timiș-Torontál-Temes-Torontál megyében.

Könyvet a sebesült magyar nemzetiségű katonáknak. Viszkóti Anna a katonai kórházakban ápolás alatt lévő sebesült és beteg magyar nemzetiségű katonák számára két csomag könyvet és folyóiratot adományozott.

Cipőutalványok kiadása Brașov-Brașovban. (Saj. tud.). A Mihail Weiss-utca 15. szám alatt létesített lábellenlálási hivatal megkezdte működését. Cipővásárlásra, cipőrendelésre és javításra szóló utalványokat kérvény alapján adnak ki. Az erre szolgáló úrlapokat a személyazonosság igazolványok felmutatásával lehet kapni. Az úrlapokat minden személy számára pontosan kell kitölteni mert a hiányosan kitöltött kérvényeket nem veszik figyelembe. A benyújtásnál le kell tenni az úrlap leszakítható részét. Az elintézt kérvények számait a lábellenlálási hivatalban kifüggesztik és az utalványt a kérvény leszakított részének átadása és a személyazonosság igazolvány felmutatása mellett adják ki. Az utalványok csak 60 napig érvényesek.

Egy egész osztály a tanteremből a pincébe zuhant. (Párizs). A La Manche usatorna közelében levő Sant Lo községben egy leányiskola padlója beszakadt. Az iskola 120 leány növendéke a pincébe zuhant. Két gyermek meghalt, hat leányka pedig súlyos sérüléseket szenvedett. (Rador).

DERÜS perc.

R. F., a régi világ hírnöve orr- és gégeorvosa a művészvilág tagjaitól nem fogadott el pénzt, ingyen kezelte őket. Egyik legszorgalmasabb betegé Ny... volt, a híres színész, aki éjszakáit Abbáziában töltötte, de nem a gyógyhelyen, hanem a kávéházban. Persze folyton rekedt volt.

Egy napon így szólt a gégeészhez: — Kedves tanár ur! Maga már régen kezel engem; ideje, hogy egyszer már a pénzről is beszéljünk.

Ugyan kérem, hagyjon engem békén — szabadkozott az orvos. — Nem tartozik maga nekem semmivel sem.

Ohó! Nem úgy van az! Makacsokodott a színész — jobb az ilyet tisztázni: mennyi a tartozásom?

Ha minden áron tudni akarja... — felelte a professor, hogy békességre legyen — a tizhónapi kezelésért monadjuk... nyolcvan koronát számítok.

Rendben van — egyezett bele Ny... — Adjon még husz koronát s akkor a tartozásom kerek száz lesz!

A professor elnevette magát, átadta a husz koronát és így szólt:

Itt a husz korona, maga gégeész, de ha még egyszer pénzről mer velem beszélni, kiteszem a szívért.

A külföldi újságírók fogadástj Marou Alexandru propagandaminiszter tiszteletére. (București). A București-ben működő külföldi újságírók egyesülete — mint a Rador jelenti — saját székházában fogadást rendezett Marou Alexandru sajtó- és propagandaminiszter tiszteletére. A fogadáson Weisenfeld Ernst, a külföldi újságírók egyesületének elnöke beszédében kiemelte azt a támogatást, amelyet a propagandaminiszterium részéről a külföldi lapjuktól élveznek. Marou miniszter köszönetet mondott az egyesületnek a tiszteletre rendezett fogadásért. Ezt követően Enescu George egy Wagner-művet adott elő. A fogadáson megjelent Franco Trandafillo, a fasiszta köztársasági kormány ügyvivője, Badautu Alexandru propagandaügyi államtitkár, Nichifor Crainic Tzigara-Samurasa, Grigore Antipa, Gamilschlegg tanárok és még többen mások.

Pályázat tanítói állásra. Az aradi római kat. egyházközség (Bratianu-utca 2) pályázatot hirdet aradi elemi magyar tantervi felkészítésű azonnal betöltendő két tanítói állásra. Pályázhatnak teljes képességű férfitanárok. A fizetés megfelel az állami fizetésnek.

ORVOSI BIZONYÍTVÁNY A CIPŐVÁSÁRLÁSHOZ. (Helsinki). A finn közellátásügyi minisztérium az eddigigélt is jobban megszorgította a cipő vásárlására vonatkozó engedélyek kiadását. A jövőben az igénylések mellé mindenkinek csatolnia kell egy bizonyítványt, amelyben a munkaadó, illetve az orvos igazolja, hogy a vásárlás feltétlenül szükséges.

Csak egy fej káposztát!... Most, az őszi eltevések idején a Dr. Kakuk csecsemővédő és napközi gyermekotthon vezetősége hálás gondolattal emlékszik vissza a tavalyi adakozásra. A múlt év őszién az otthon lelkes támogatói egymagában káposztában annyit adakoztak, hogy ezzel az egész káposzta-szükségletet fedezni lehetett. Erről megemlékezve az otthon vezetősége ezúttal is kéri mindazokat, akik szívükön viselik a szegény gyermekek sorsát, hogy a téli szükségletre adakozzanak. A Dr. Kakuk gyermekotthon vezetősége most káposztát hirdet. E hét során mindenki, aki teheti, káposztát adakozzék és ha csak egy-egy fejet. Kéri a vezetőség a jószívi adakozókat, hogy adományait a Dr. Kakuk-otthonba, Timișoara-Temesvár Gyárvaros, Detunata-tér 7. szám alá juttassák el, vagy ha ez nem lehetséges, a 10-57. számú távfeszültség alatt jelezzék, honnan vihető el az adomány s az otthonból érte fognak kiüldeni. Egyebekben főként használt gyermekruhákat is kér az otthon vezetősége, esetleg felnettelt használt ruhát is el lehet küldeni. Ezeket a ruhákat megfelelően át fogják alkalmítani s aztán karácsonyra ruhát is adhatnak a gyermekeknek. Bizonyos, hogy a jószívi adakozókhoz intézett kérelem visszhangra talál és megnyitja a szíveket.

Házasság. Grosz Klára, Lipova és Krausz György, Arad, házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

Halálozás. Bökönyi Arisztid, Arad város volt tanácsosa, november 12-én, Budapesten elhunyt.

Ügyeletes gyógyszerárak. November 20, szombat: Arad: Angel (Miron Cristea-tér), Omeșu (Regina Maria-ut 16). — Timișoara-Temesvár: Belváros: Ionescu (Mercy-utca), Gyárvaros: Meiszner (Petru Maior-tér 2), Erzsébetváros: Keller (Carol-ut 27), Józsefváros: Diana (Bratianu-utca 29), Mehala: Corvin (Closca-utca 18). — Fratelia-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalva: Bonomi. — November 21, vasárnap: Brașov-Brassó: Ursu (Hirscher-utca 14), Voltó József (Gen. Traian Moscu 53).

Halló, figyelem!

Legközelebb, közkívánatra Timișoara-Temesvárra érkezik a közkedvelt

E. Kratay-cirkusz

Bővebben a napi újságokban és hirdetésekben.

— DIÁKNAPTÁR. A napokban Diáknaptár jelenik meg Nagy József teológiai tanár, az iskolánk színe előtt cikksorozataunk írója és Deák Ferenc főgimnáziumi tanár szerkesztésében. A naptárban a diákfiú és a diáklány mindent megtalál, amire tanulmánya közben szüksége van. A Diáknaptár ára 80 lej. Megrendelhető a következő címen: Tipográfia Bethlen Aiud. A megrendeléseket a szerkesztők lehetőleg iskolánként egyben kérik.

— Aradi kerékpártulajdonosok figyelmébe. (Saj. tud.) Megirtuk, hogy az aradi kerékpártulajdonosoknak a sorozó és osztályozó-bizottság előtt be kell mutatniok járműviket. Az 1. számú felülvizsgáló bizottság előtt, amely a Mihai Viteazul-téren működik, az alábbi kerékpártulajdonosoknak kell megjelenniük járművikkel: november 23-án, 24-én és 25-én az első kerületi rendőrség körzetében lakóknak, 26-án és 27-én a második kerületbelieknek, 29-én és 30-án a harmadik kerületbelieknek és december 1-én és 2-án a hetedik kerületbelieknek.

— Selyemhernyó-tenyésztők figyelmébe. A selyemhernyó tenyésztőinek tudomására hozzák, hogy a földművelésügyi minisztérium az első osztályú selyemből kilogrammjáért 100 lej jutalmat ad, amelyet a beváltási központok folyósítanak. Timisoara-Temesvár, Freidorf-Szabadfalu, Fratelia-Ujhisoda selyemhernyó-tenyésztői a timisoarai-temesvári beváltási központ Regele Mihai I.-körút 21. szám alatti helyiségében vasárnapon és ünnepeken vehetik át a jutalom összegét. Együttel új jelentéseket is elfogadnak. Az 1944. évi tenyésztésre ingyen petéket adnak a jelentkezőknek az azal feltételrel, hogy a gubókat a meghatározott áron az államnak adják át.

— Az aradi cipő- és cipőtalp-utalvány hivatali közleménye. (Saj. tud.) Az aradi városháza cipő- és cipőtalp-utalvány hivatala közli a kérvényezőikkel hogy kérvényük benyújtása után öt nappal a 94. vagy 95. számú irodahelyiségben jelentkezzenek az utalvány átvétele végett. Az utalványt a kérvényezőnek személyesen kell átvennie, személyazonossági igazolványa alapján. A cipőszeknek az általuk vásárolt anyag árát számlával kell igazolniok a lábbelit javítató vagy készíttető személy előtt, a munkadíjért pedig bélyegezett fizetési jegyzéket kell kiállítaniok. A kereskedőnek, ahol a cipőjavításhoz vagy csináltatáshoz szükséges anyagot vásárolják, a számlán fel kell tüntetnie a városháza utalványának számát. Az októberben és novemberben utalványra kiszolgált árut a kereskedőknek december 5-ig el kell számolniok.

Rádió

NOVEMBER 21, VASÁRNAP
BUCURESTI: 7.55 Reggeli köszöntő, zene. 9.30 Istentisztelet közvetítése a pátriárkiai székesegyházból. 11.15 Szimfonikus hangverseny. 13. Déli hangverseny. 13.50 Német hírszolgálat. 14. Hírek. 14.30 Szórakoztató műsor sebessétek részére. 15.30 Katonák üzennek. 16. A falu órája. 17. Munka és világosság órája. 18. Rádióelőfizetők kivánsághangversenye. 19. Előadás. 19.45 Hírek. 20. Operatársulatok. 20.45 Háborús krónika. 21. Vasárnapi hangverseny. 22. Rádió, sportesemények. 22.20 Szórakoztató zene. 23.30 Induló.

RADIO MOLDOVA: 9.30 Istentisztelet. 11.30 Egyházi krónika. 13.30 Hírek. 19.20 Zenekar 21 Hírek.

BUDAPEST I: 8.45 Zene. 9.15 Hírek. 9.50 Öszinte beszéd. 10. Szórakoztató zene. 11. Református istentisztelet. 12. Szent Jusztián hercegprímás miséje a Magdolna-város kápolnájának megújításán. 13.55 Hangverseny-zenekar. 14.45 Hírek. 15. Művészlemez. 16. Mezőgazdasági előadás. 16.45 Táncozene. 17.30 Film. 18.35 az európai kis népekről. 17.45 Zene. 17.55 Hírek. 18. Magyar dalok. 18.50 Hangok a vasárnap sportjáról. 19.10 Tarka est. 20.20 Hírek. 20.30 Hangverseny. 21.40 Zilber Lajos előadása a Jászatról. 22. Mindenből egy keveset. 22.15 Sporthírek. 22.40 Hírek. 23.10 Hírek németül, angolul, franciául. 23.40 Hanglemez. 24.45 Hírek.

Velencei temetés

Írta: MÓRICZ ZSIGMOND

A gondola kisiklott a tengerre. Nesztelenül futott, mint egy fekete vizibogar a zöld, szelíd tenger színén, az arany napfényen.

Hárman, kiket a Sors fészekből kivett, halkán néztük a tengert, amely oly enyhe volt és oly megérhetetlen és zöld.

— Apám, temetés?
 Szólt a kisebb lányom.
 Fáradtan indultam ujja után: az élet hipnózissal van tele. A gyermek szívében az élet él és az élet parancsa ellenállhatatlan.

Nagy fekete bárka billent meg a .ágas víztükörön. ezüstszízes nagy fekete hajó uszott Murano téglavára, fele. Két lenge gondolás repült a keresztbeszött párevezőn s a tömör téglavár bevehetetlen komolyan, zord ciprusainak sötét bóbájával állt a zöld és mély és vészes tenger élén.

— Nézzük meg a velencei temetést, be szép.

Szólt a fakadó élet és két hét alatt megöszült fejemet engedelmesen hajtottam meg az élők röpdőső vágya előtt.

S a gondola, a bársonnyal bélelt fekete koporsó vigan csapott utána a gyászfogatnak, pirosképi, feketeszemű, vakmerő gondolás hajrá utána, mint vadász, mert az élet embereiben örökös a vágy s a harc és az örömliség.

Nagy rózsakoszorúk csillogtak a Halál-bárka ormán. Színes, kövér rózsakoszorúk, teljes, nagy, illatos rózsák, a kora tavaszban a boldog nyár rózsái e boldog déli vízen.

— Milyen szép, — szólt az élet, — de a mi ravatánk még szebb volt.

Megfagyott szivemben a vér. Lehunytam a szemem és szédült, szédült velem az Úr, ingott és lengett és feketén villódzott az iszonyu üresség.

S megállott a fekete Gyász hajója a sziget nyugati kapuján s megállott mellette a mi csónakunk.

Vén ember, fürgé szemekkel nyújtotta kezét és partra tett s megbontották a tömör halál mozdulatlan díszét. Ezzel szeggett hivatalos szolgák kik ezzel keresik vidám élelmüket, kivonszolták a derült barnára fényezett koporsót, melyet kemény kőház, templom, Istennek hajléka és barna kámszás, mezitlábú barátok vártak, Szent Ferenc késői utódai, még egy koporsót várnak

— Senki sem sir.
 — Utcai ruha.
 — Biciklikerekű furgon.
 — Itt nem gyászolnak a halott után?
 Suttogott édes kis gyermeki csodáló hangon kétéfőle fülemben az élet.

— Kísérjük el a sirig.
 Mily szép. Csodálatos átrijmon, remek oszlopsor alatt, át a temető bő előkertjén, ahol az építészet könyörtelen szépségű ölelése fogad. És a megnyitott temető, a hasonlíthatatlan szépségű fekete pineák alatt, a télből még ittmaradt zord örökzöld mély boruja, tővén a sárgán fakadó, a tarkán, gazdagon, néma hahotával haneurozó ifju füvek s tavaszvirágok tomboló öröme.

— Milyen szép be szép!
 — Szép, hogy itt mindenütt fű és fa van.

— Milyen szép ez a sok virág.
 — Már hogy virít a nyári viola.

Nagyarányu táblák, együtt művészi különös parkrészeket. Itt egyenlő, apró hófehér márványkeresztek szétömlő hulláma; ott magasra szökkenett réti kőrök különös lombu sarkokai.

S elérjük a táblát, hol elültetik a két magot. Mily különös, kegyetlen magvétel. Huszöles hosszú árok, rideg, durván ásott gödör, szorosan egymás mellé eresztik az idegen két koporsót, s a rárakott koszorukra dobálják a darabos földet, mely tömve van a pár évtizeddel előbb odatemetettek koporsótörmelékével.

A gyászkoesi megürül, a fölírása kiállan.

O mors, bonum est iudicium tuum. Mély megrendülés fog el. Kietlen mondat. Kegyetlen gondolat.

Aki meghalt: elvesztette a csatát. Életségükbe kapaszkodva nézek körül; odaát kőfaragók vidáman dolgoznak. A kölcsönökön kedves öregek a napon sütkérezve beszélnek a politikáról. Gyönyörű apácák sétálnak feketén leböven a fák alatt. Madarak ficserekének a lombokon. Virágok rikoltják a hangos élettörőmet. És a tenger lagúnán a rengeteg város zug az élőkkel.

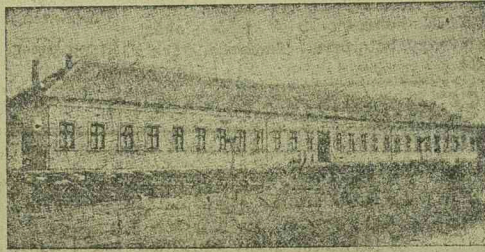
— És a holtaknak csak ez az egy sziget...
 Két kis lányom forró ijedten karolom magamhoz, 6 jaj, hol van az, hol van az, aki most, most imádkozzon én érettem.

— Mozik műsora. November 20. szombat: Arad: Aro: „Kacagj Bajazzo” (Benjaminó Gigli), Corso: „Baró Münchhausen kalandjai” (Hans Albers, Leo Slezák, Ilse Werner), Forum: „Monte Cristo” (Pierre Richard Wilm, Ermete Zaccani, Michele Alfa), Urania: „Dora Nelson” (Assia Noris). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „A két árva”, Atlantik: „Madárfészek”, Capitol: „Titanic” (Sybilie Schmitz, Monika Burg, A. Nelson, Teodor Loos, Karl Schönböck, Victor Heilberg), Corso: „A borzalmak tanyája”, Thalia: „Az alvilág angyala” (Michele Morgan, René Lefèvre, Michel Simon). — Fratelia-Ujhisoda: Roxy: „Tetszik a feleségem?” (Attila Hörbiger, Paula Wessely).

— Az osztálysorsjáték ötödik osztályának kilencediknap: húzása. (Bucuresti). Az osztálysorsjáték ötödik osztályának kilencediknap: húzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket: 3.000.000 lej: 69577; 1.000.000 lej: 72111; 100.000 lej: 58712 77450 49863 38555 19022; 60.000 lej: 70369 58427; 50.000 lej: 55090 29125 60916; 40.000 lej: 45709 33749 65394 40758 15092; 25.000 lej: 66459 12911 72054 10166 74443 42816 61753 4474 73802 34806. A felsoroltakon kívül még több sorsjegyet húztak ki egyenként 20.000 lej, 15.000 lej, 12.000 lej és 8000 lej nyereményvel. A húzás tovább folyik. Számhibákért felelősséget nem vállalunk.

— Mozik műsora. November 20. szombat: Arad: Aro: „Kacagj Bajazzo” (Benjaminó Gigli), Corso: „Baró Münchhausen kalandjai” (Hans Albers, Leo Slezák, Ilse Werner), Forum: „Monte Cristo” (Pierre Richard Wilm, Ermete Zaccani, Michele Alfa), Urania: „Dora Nelson” (Assia Noris). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „A két árva”, Atlantik: „Madárfészek”, Capitol: „Titanic” (Sybilie Schmitz, Monika Burg, A. Nelson, Teodor Loos, Karl Schönböck, Victor Heilberg), Corso: „A borzalmak tanyája”, Thalia: „Az alvilág angyala” (Michele Morgan, René Lefèvre, Michel Simon). — Fratelia-Ujhisoda: Roxy: „Tetszik a feleségem?” (Attila Hörbiger, Paula Wessely).

A Déli Hirlap képekönyve

Református templom és elemi iskola Tormac-Végvárott

EGYENRUHAS KATONÁK NEM MEHETNEK MEXIKÓBAN TEM PLOMBA. (Stockholm). Az United Press jelenti Mexikóból, hogy Camacho elnök törvényrendeletet írt alá, amely megtiltja a mexikói hadsereg tagjainak, hogy egyenruhában templomba lépjenek, vagy résztvegyenek vallás és ünnepélyeken. (DNB).

SVÉDORSZÁGBAN BÜNTETIK A FAJI IZGATÁST. (Stockholm). A svéd igazságügyminisztérium javaslatot dolgozott ki a svéd büntető-törvénykönyv kiegészítésére. Ennek értelmében Svédországban a jövőben a faji izgatást pénz-vagy fogházbüntetéssel sújtják.

NÉMET ALATTVALÓK ÉRKEZTEK CSILÉBŐL LISSZABONBA. (Lisszabon). A Cabo de Hornos nevű gőzös főcélzatán német alattvalók érkeztek Csiléből Lisszabonba. (DNB).

BEZARTAK AZ AZORI-SZIGETEKEN LEVŐ KONZULATUSOKAT. (Lisszabon). A portugál kormány — hivatalos közlés szerint — az Azori-szigeteken az összes országok konzulátusait bezáratta. A német konzulátusokat már az Azori-szigetek átengedésére vonatkozó angol-portugál egyezmény meghőlése után feloszlatták. (NST).

TÖBB MINT HÁROM ÉVSZAZAD UTÁN ÉPSÉGBEN TALÁLTAK EGY APÁCA HOLTTETEST. (Madrid). Az 1617-ben meghalt „Citeaux”-rendbeli Maria Vela nevű apáca boldoggyáavatását terjesztette elő az avilai püspök. Az apáca holttetést halála után 326 évvel teljes épségben találták és bár a siri többször is kinyitották, csupán néhány jelentéktelen eltérés történt az apáca holttetetének orrán, szemén és száján. (Rador).

HÁBORU UTANI KÉRDÉSEKSEL FOGLALKOZÓ AMERIKAI HIVATAL. (Washington). A háboru utáni kérdésekkel foglalkozó amerikai hivatal vezetőjévé Bernard Baruch-ot nevezték ki. Bernard Baruch az első világháborúban az egész amerikai hadigazdálkodás megszervezője volt. Baruch fejedata most abban áll, hogy a különböző kormányviszonylatok politikáját közös nevezőre hozza és irányelveket dolgozzon ki a közös politika számára. (NST).

ELTAVOLETJÁK A LAKOSSÁGOT DEL-ANGLIA EGYIK KÖRZETÉBŐL. (Lisszabon). Az Exchange jelenti Southamptonból, hogy Délnyugat-Anglia egyik meg nem nevezett vidékén előkészítik a lakosság elköltöztetését, mert a területre amerikai csapatoknak van szükségük kiképzés céljából.

TIZ KOROSZTALYT MOZGÓSIT LITVÁNIA. (Riga). Dankers tábornok kedden a rigai egyetemen bejelentette, hogy Litvánia államfői rendjével mozgósítja az 1915—1921-es korosztályokat. Az SS-hadosztály felügyelője, Dangerski tábornok rámutatott arra, hogy ezzel Litvánia visszakapta a védekezés lehetőségét. (Ep).

MOSLEY. AZ ANGOL FASISZTÁK VEZETŐJE SZABADLÁBRA KERÜL. (London). A brit sajtószolgálat jelentése szerint Sir Oswald Mosley, az angol fasiszta párt megalapítója, orvosi kórházra szabadlábra kerül. Mosley 1940-ben került a fogházba. Vele együtt felesége, lady Mosley is elhagyja most a fogházat. (Rador).

Apróhirdetések

TARCOCSI (strafkocsi) üzembiro állapottban, 5000 kg. teherképességgel, eladó. Simplon Transport. Arad, Avram Iancu-tér 14. (373)

FAVAGÓ-MOTOR, 8 HP és kukoricamorzsoló, két lyukkal, eladó. Cim: Rovine, 929. szám, Arad-megye. Baranyi József. (377)

ÜGYES kezépoló kisasszonyt azonnal felfogad Jäger fodrász, Arad, Fehér Kereszt-szálloda.

SZÖRMEBUNDA és barna, régi hálószoba eladó. Arad, Luther-tér. 3. (485)

TUSKÓSKÁLYHA eladó. Arad, Marasesti-utca, 65. (486)

EGYSZOBÁS-konyhás, lehetőleg fürdőszobás lakást keres házaspár. Közvetítőt díjazok. Arad, Baritiu-utca, 31. (487)

50 ÉVEN felüli bejárónőt felfogadok jó fizetéssel. Arad, Marasesti-utca 3., I. em. (488)

NEMES gyümölcsfák és hársfák kaphatók. Arad, Mossóty-telep. Szabó József. V. Párguba-utca. 23-25. Reg. Com. 4100/931. (489)

JÓÁLLAPOTU tisztítóköpeny és öltöny eladó. Florica Groza és Társa. bizományi raktára. Arad, Ilarie Chendi-utca, 11. (490)

EGY szoba butorozva, vagy üresen kiadó azonnal. Arad, Av. Sava-utca, 9. (491)

EGYEDÜLÁLÓ férfi alkalmaz gyermek-telen, középkorú nőt, aki a főzés mellett a háztartás összes munkáit, kis kerttel, elvégzi. Németül beszélők előnyben. Cim Reclamánál, Arad, Eminescu-utca, 4. (492)

2-3 MUNKÁSLEányt alkalmazok. Cim Reclamánál. Arad, Eminescu-utca 4. (493)

MŰSZÖVÉST vállalkok. Pontos, kitűnő munka. Jutányos ár. Arad, Eminescu-utca. 30. Ortutay-palota, első emelet, 6. ajtó. (494)

TIMISOARARÓL megbízásból kereskedőknek árut hozok. Árú értéke átadaskor fizetendő. Daniel, Arad, Sinagogei-u., 2. (493)

EGYSZOBÁS (nem különbejárattal), butorozatlan villalakkást kaphat komoly leány, 2-es villamoshoz közel, magánházban, keresztény uralásnál. Konyha-használat. Azonnal beköltözhet, esetleg ellátást is kaphat. Ajánlatot vasárnap délelőttig „1200” jellegére a timisoarai kiadóba kérünk. (7000)

ELADÓ egy fekete, középtermetre való szalon-férfiöltöny, egy leánynek való, sötétkék átmeneti és télikabát egy barna nyakbavaló (szőrme), női kötött kabát, egy 39-es bakancs, 37-es magas bőrcipő, továbbá egy 35-ös hócipő és egy hegedű. Timisoara, II., 2 August-u., 13. 2. ajtó. Megtekinthető csak 1-5-ig. (9101)

TRICO-RECORD kőfogó olcsón, 6000 lejért eladó. Használatra megtanítjuk és szép fonanyaggal elátjuk Timisoara III., Giurgiu-u. 7. (9214)

HAROMKERÉKŰ betegelő-kocsi eladó. Timisoara, Vlahuta-u., 13. Bagiu. (9071)

KERESÉK sürgős megvételre nemes, kiváló gyártmányú porcelánt, barokk ezüstöt, 12-személyes nehéz kristály- és porcelán-készletet Timisoara, I. Regele Ferdinand-körút 8. Az irodában. „Interior” Távfeszélő: 47-40. (Inreg Fi. Com No. 520/11378/1942) (4426)

FIATAL HÁZASPAR butorozott szobát keres konyha- és fürdőszoba-használattal. Ajánlatokat „Villamosról nem messze” jellegére a timisoarai kiadóba kérnek. (9000)

25-ÖS SZAMU, lehetőleg fehér gyermek-hócipőt keresek használt vagy új állapotban. Braşov. Regele Caroli-utca, 42. Firma Sylva. (9100)

IRODAI GYAKORLATTAL tisztviselőni vagy pénztárnokni állást keresek. Ajánlatokat „Irodai gyakorlattal” jellegére a timisoarai kiadó továbbít. (9200)

MINDENES leányt azonnal felfogadnak. Timisoara IV., Ion Ghica-u. 1., II. emelet 7. (5375)

CORSO-MOZI Előadások 7 óra-kor TELEFON: 38-95
Borzalmak tanyája
 fino—orosz képművek, nagy őszi sikerének láttán

NEMETORSZÁGI kötőgépek megérkeztek. Minden hosszúságban és számban megrendelhetők a megbízott képviselőnél, Haas. Timisoara, I., Unirii tér, 5. (9195)

ELADÓ új állapotban lévő szürke férfi-télikabát, 42-es bakancs sárcipő, kalap, paplan, összecukható vaságy. Viszonteladók kizárva. Timisoara, IV., Ion Ghica-u., 24., 5. ajtó. (9050)

ÉJJELEI ór vagy portás állást keres. Ajánlatokat „Éjjeli ór 9351” jellegére a timisoarai kiadóba kér. (9051)

PENZ-KÖLCSON kapható kizárólag biztosítékra, nagyobb összegig, jövedev igényűeknek. Ajánlatokat: „Lehet millió is” jellegére a timisoarai kiadóba kérnek. (9123)

PERKZSA- és szmirnászonyvet saaszterűen javítok. Levelezőlap-hívásra megyek. Stibinger M. Timisoara, IV., Budai Deleanu-u., 37. szám. (9122)

ALIG használt, fekete férfi-télikabát, középtermetre való. eladó. Ugyanott egész hegedű is. Cim: Timisoara, III., Coroana de Otel-u., 10., 3. ajtó. (9093)

ARO-mozi, Arad látvheszélő 24-45 Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor
 Rendkívüli sikerrel fut a német filmgyártás remeke. **BENJAMINO GIGLI** legújabb és legsikerültebb filmje. Leoncava lo világhírű operája, teljesen új feldolgozásban, pazar kiállításban:
KACAGJ BAJAZZO
 Kedvezményes jegyek érvénytelenek. Inreg. Cam. Com. Nr. 1446-1942.

GYAPJUPAPLAN, 2-személyes brokát-sejtem huzattal, valamint damaszt- és len-asztalterítők, pámahuzatok olcsón eladók. Timisoara, IV., Fröbl-u., 36., II. em., 25. (4436)

GYERMEKKOCSI, olcsón, vajszerű, nagyon jó gumikkal, olcsón eladó. Timisoara, IV., Fröbl-u., 36., II. em., 25. (4437)

NAGY 2-személyes heverő eladó. Timisoara, II., Aurel Cosma-utca. 3. Földszint, 1. (9073)

BEJÁRÓNÓT heti 3 napra, azonnal felfogadnak. Ugyanott két női télikabát és egy pár 37-es hócipő eladó. Timisoara, II., Scolii-utca, 13. (9092)

JÓL főző mindenes bejárónót felfogadok. Timisoara, III., Carol körút, 7., I. em. 7. (9121)

ELADÓK azonnal olcsón angéra-nyulak. Timisoara, III., Glad-u., 30. (9120)

KERESÉK takaréktűzhelyet, ha lehet, zománcozottat. Cim: Timisoara, II., Octavian Iosif-u., 32. (9201)

UTCAI vasrások eladók. Megtekinthetők szombaton. Timisoara, III., Memorandului-u., 51., 5. ajtó. (9131)

FEHER kecske, fiatal, szarvas, láncol a nyakán, elveszett. Timisoara, III., Josif Tempea-u., 8. szám alól, Csamangó. (9211)

URANIA-filmszínház, Arad Jól futott terem. Távfeszélő 12-32 Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor
Ma. Európa legszebb sz. nészőjének ASSIA NORIS-nak ketős szerepe a DORA NELSON
 Inreg. Cam. Com. Nr. 1618-1941.

ELADÓ 1 Singer-féle kerékhatós, süllyesztetű varrógép, nagyon jó állapotban. Ugyanott Merkur-vaskályha, női szilkskin-bunda és uri kerékpár is eladó. Megtekinthetők naponta, d. u. 14-18 óra között. Timisoara, Mehala, Dr. Sagovici-utca, 61. szám.

FINOM, fekete, premezzett télikabát, karsu középtermetre való. egy 3-4 évesnek való gumicsokkát, valamint barna kékítészka eladó. Megtekinthetők csak délelőtt. Timisoara, Tudor Vladimirescu-sor, 15., 1. ajtó. (9112)

ELADÓ nemes nyestnyakbavaló. Megtekinthető Birónál, Timisoara, Coroni-tér 2, I. em., 6. (9112)

ELADÓ egy nagy barokk könyvszekrény, két rézgye, egy hangjegyzesztal, egy barokk íróasztal, két öblös, moketti fotó, három csillár, egy Schöberl-ágy, egy kőis asztalterítők. Megtekinthetők naponta 12-15 óra között. Timisoara, II., Simon Barnuti-utca 11. szám. (9130)

ELADÓ perzsa- és perzsalábbunda, 44-es férficipő, 37-es bakancs. Megtekinthetők 8-10 óra között. Timisoara, I., Regina Maria-körút, 1., III. em., 15. (9070)

HAZMESTERPART keresünk központi fűtéses házba. Az asszonynak fizetésért takarítani kell. Timisoara, I., Carman Sylva-körút 9, I. em. (9127)

CORSO-MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor Távfeszélő 23-44
A nagy érdeklődésre való tekintettel sikerült a csodák csodáját még egy pár naora meghosszabbítani
Báró Münchhausen kalandjai
Hans Albers, Ilse Werner, Leo Slezak. Okvetlen nézze meg.
 Ha már látta, nézze meg még egyszer. Inreg Nr. 9016-9189.

ELVESZETT szombaton este egy függönyrész a Berthelot-körút, Odobescu- és Diana-utca közötti utcaközön. Kérjük a becsületos megtalálót, sziveskedjék átadni Timisoara, Berthelot-körút, 10. szám alatt, Monácznak. (9126)

HOMOKFUTÓ kocsi elsőrendű állapotban, szép kivitelű és egy kétkerekű gic-kocsi eladó. Tel.: 40-34. Timisoara, II., Dorobantilor-u., 49. (9124)

KERESÉK korszerű 2-3 szobás lakást üresen, vagy butorozva. Timisoara távb.: 40-34. (9125)

ELADÓ finom, fekete télikabát, alig használt, vékony termétre való, szkunksz peilerinnel, karmantyuvál. Drapp, angol átmeneti kabát bontva, minden hozzávalóval, továbbá vidraprém, kabátgallérnak. 37-es hócipő, kékítészka. Timisoara, Carol körút, 43., 5. ajtó. D. e. 10-ig, d. u. 4-ig. (9128)

ELADÓ kifogástalan női, és férfi-télikabát, középtermetre való, valamint egy 43-as tiszti csizma, Margittay, Timisoara, IV., Fröbl-utca, 36. (4440)

KÉZI szövőszékek eladók. Betza, Metianu-utca, 14/a, Arad. 3-4 óra között. (509)

FORUM-MOZI, ARAD látvheszélő 2-10, Inreg Nr. 788-942 Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor
Ma. szombaton bemutató.
A boldogság árnyékában
Maria Merceder és Guido Lazarini egy káprázatos szerelmű történetben, mely az alpesi tavak vidékén játszódik le.

ELADÓ nagy ebédő-szekrény, fekete márványlappal, rézsodrony-betétes rézgye, nagy bordó-aranyozású kép és képkéret. Timisoara, III., Mihai Viteazul-körút, 6. szám, 1. emelet. ()

HÁLÓSZOBA-butor eladó. Megtekinthető 2-4 között. Arad, Eminescu-utca, 33. szám, 1. emelet. (510)

27-ES FEHER hócipő, összecukható vaságy, liszteláda eladó. Arad, Oituz-utca, 71. (511)

ELSŐRENDŰ szövetből készült férfi-télikabát eladó. Weisz, Arad, Granicerilor-utca, 9. (512)

VENNÉK egy fiókos szekrényt (comód), vagy polyázó szekrényt, fiókokkal. Ajánlatokat a timisoarai kiadóba „Gymernekszoba” jellegére kérek.

VARRÓGÉP, jobb gyártmány, eladó. Arad, Capitan Ignat-utca, 15. (514)

DIOFAHÁLO eladó. Arad, Oncu-utca, 21. Sámornál. (515)

ÁPOLÓNÓ magánbeteghez ajánlkozok. esetleg orvosi rendelőbe asszisztensnek vidékre is. Címeket „Vidékre is” jellegére Reclamaboz, Arad, Eminescu-u., 4. (516)

Timisoarai Temevári **THALIA**
Az alvilág angyala
Michèle Morgan
René Lefèvre
Michel Simon
 Az emberi őszertartás filmje. Egy misztiós nővér eső álatos é tete.

SÜRGŐSEN eladó gyermek részére való pad, asztal, 2 szék. továbbá középtermetre való egyszerű kabát. Timisoara, II., Dorobantilor-u., 62. (9072)

PÁLYÁZAT TANITÓI ÁLLASRA
 A pancotai-pankotai református egyház presbiteriuma pályázatot hirdet egytanerős, nyilvánossági joggal nem bíró iskolájára tanító állására. Pályázóknak érvényes oldevéllel bíró férfiak. Fizetés megegyezés szerint. Az állás azonnal elfoglalandó. Pályázók uti-költségét megtéríti az egyházközség.

MAGÁNHAZBAN üres, parkettás, udvari szoba azonnal kiadó. Cim Reclamánál, Arad, Eminescu-utca, 4. Érdeklődni csakis 2-3 között. (513)

A ROMÁNIAI ZSIDÓKÖZPONT
TIMS-TORONTALMEGYEI HIVATALA
 ezuton utóljára hívja fel a Timis-Torontal megyében lakó zsidókat, hogy saját érdekében és minden súlyos következmény elhárítása végett, legkésőbb ez év november 23-ig jelentkezzenek a hivatal irodában (I. Marasesti-u., 6. II., Kunz-sor 2. és IV. Fröbl-u. 55) 9 és 12 óra között a kenyérkérdéssel kapcsolatos 500 lejnyi összegek lefizetése miatt.

ELADÓ 2 barna, téli szövetkosztüm, karsu középtermetre illő, valamint két sötétabot. Timisoara, Tudor Vladimirescu-sor, 15., 1. ajtó. (9110)

CSIKÓBUNDA, fekete szkunksz gallérral, elsőrendű szőrme, kifogástalan, középtermetre való, eladó. Schmidt Timisoara, IV., I. C. Bratianu-u., 15/a. (9113)

BEJÁRÓNÓT a délelőtti órákra felfogadnak. Cim: Timisoara, III., Iosif Gal-u., 3. 3. ajtó. (9114)

KÖZLEMÉNY ZSIDÓK RÉSZÉRE
 Felhívjuk mindazon zsidó eredetű személyek figyelmét, akiket 1942 május havában valami okból nem népszámláltak, hogy folyó év november 25-én jelentkezhetnek utólagos népszámlálásra. A szükséges nyomtatványokat rendelkezésre bocsátja és felvilágosítást ad november 22-23 között délutánonként 4 órától 6-ig aradi irodánk: Vasile Goldis-utca 8. szám alatt.

Romániai zsidóközpont aradmegyei hivatala